



Merenkululaitos
Suomenlahden väyläyksikkö
PL 308
00181 Helsinki

Viite / Hänvisning
Kirje 3.8.2009

Asia / Ärende
LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA, POHJANKURUN VÄYLÄN SYVENTÄMINEN
6,0 METRIN VÄYLÄKSI, RAASEPORI

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Merenkululaitoksen Suomenlahden väyläyksikkö suunnittelee Pohjankurun väylän syventämistä 4,9 metristä 6 metriin Raaseporin Odensön ja Pohjanpitäjänlahden Pohjankurun välillä 23,3 km:n matkalla. Hankkeeseen kuuluvat väylän syventäminen ja ruopattujen sedimenttien läjittäminen mereen. Pilaantuneet sedimentit läjitetään maalle. Väyläosuutta ruopataan neljässä kohteessa yhteensä noin 5 km ja Pohjankurun satamassa noin 650 metriä. Hanke toteutetaan aikaisintaan vuosina 2011–2012.

Pohjankurun väylä ja satama palvelevat Raaseporin kaupungissa sijaitsevan Pohjankurun teollisuutta. Nykyään alukset keventävät lastia Rautaruukki Oyj:n Lappohjan satamassa, josta lasti kuljetetaan edelleen Pohjankuruun rekoilla. Väylän syventäminen mahdollistaisi täysien lastien kuljettamisen vesitse Pohjankurun satamaan.

Arviointiohjelma

Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma niistä selvityksistä, joita ympäristövaikutusten arvioimiseksi on tarpeen tehdä sekä siitä, miten arviointimenettely järjestetään.

Hankkeesta vastaava laatii arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella arviointiselostuksen.

Maksu
hankkeesta vastaavalle 5450 € (A23-531-AT3), maksuperusteet ovat lausunnon liitteenä

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaavana on Merenkululaitoksen Suomenlahden väyläyksikkö, jossa yhdyshenkilönä toimii väyläpäällikkö Simo Kerkelä.

Konsulttina arviointiselostuksen laadinnassa on FCG Planeko Oy, jossa yhdyshenkilönä toimii suunnittelupäällikkö Mattias Järvinen.

Arviointimenettelyssä toimii yhteysviranomaisena Uudenmaan ympäristökeskus, jossa yhdyshenkilönä toimii apulaisjohtaja Rolf Nyström.

Hanketausta ja hankkeen kuvaus

Suomenlahdelta Pohjankuruun vievä 23,3 kilometrin mittainen väylä on tällä hetkellä 4,9 metriä syvä. Väylä palvelee Pohjankurun teollisuutta ja erityisesti Celsa Steel Service Oy:tä, joka on Suomen johtava betonite-rästuotteisiin erikoistunut yritys. Viime vuosina kuljetusmäärät Pohjankurun satamaan ovat olleet 140 000 - 170 000 tonnia vuodessa.

Nykyisin käytettävien alusten (aluskoko noin 4 000 tonnia) syväys on noin 6 metriä. Pohjankuruun vievän väylän riittämättömän vesisyvyyden johdosta joutuvat Pohjankurun satamaan liikennöivät alukset keventämään lastia Lappohjan satamassa ennen kuin ne voivat jatkaa Pohjankuruun saakka.

Hankkeen vaihtoehdot

Vaihtoehto 0: Hanke jätetään toteuttamatta.

Vaihtoehto 1: Väylä rakennetaan, meriläjitys alueille L0 ja L1.

Vaihtoehto 2: Väylä rakennetaan, meriläjitys alueelle L1.

Vaihtoehto 3: Väylä rakennetaan, meriläjitys alueelle L2.

Meriläjitysalue L0 sijaitsee Pohjanpitäjänlahdella, L1 Koverharin edustalla ja L2 Hästö Busön lounaispuolella.

Hankkeen YVA-menettelyn tarve

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) soveltaminen hankkeeseen perustuu Uudenmaan ympäristökeskuksen 28.12.2008 ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) 6 §:n perusteella antamaan päätökseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapauskohtaisesta soveltamisesta.

Asiaan liittyvät muut hankkeet ja suunnitelmat

Uudenmaan maakuntakaavaan Pohjankurun väylä on merkitty tärkeänä kauppamerenkulun väylänä. Kaavassa ei kuitenkaan oteta kantaa väylän syvyyteen. Hankealueen merialue on kaavamerkintänä osin mantereen rantavyöhykettä ja sisäsaaristoa, osin ulkosaaristoa. Merialue on maakuntakaavassa asiankuuluvien osin merkitty Natura 2000 -verkostoon kuuluvaksi alueeksi ja osin kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi.

Uudenmaan maakuntaohjelmassa 2007 – 2010 todetaan, että Pohjankurun väylän parantaminen on tärkeä vesiväylähanke. Uudenmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmassa 2009 – 2010 (suunnitelma vuodelta 2008) todetaan edelleen, että Pohjankurun väylän syventäminen on tärkeä, mutta ilman rahoitusta oleva hanke.

Hankealue sisältyy valtioneuvoston hyväksymään Natura 2000 -verkostoon.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Hankkeen toteuttaminen edellyttää luonnonsuojelulain 65 §:n ja 66 §:n mukaisen arvioinnin.

2. ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on ilmoitettu Etelä-Uusimaa ja Västra Nyland -lehdissä.

Arviointiohjelma on pidetty nähtävillä 10.8.2009 - 30.9.2009 välisenä aikana seuraavissa paikoissa: Raaseporin kaupungintalossa, Ystadinkatu 3 ja Tammisaaren kirjastossa, Raaseporintie 6–8 Tammisaaressa, Pohjan kirjastossa, Keskusraitti 4 Pohjankurussa sekä Hangon kaupungintalossa, Bulevardi 6 ja Hangon kaupunginkirjastossa, Vuorikatu 3–5 Hangossa.

Tiedotustilaisuus pidettiin torstaina 27.8.2009 klo 17.30 alkaen hotelli SeaFrontissa Tammisaaressa.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Arviointiohjelmasta on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: Raaseporin kaupunginhallitus, Hangon kaupunginhallitus, Uudenmaan liitto, Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri, Uudenmaan TE-keskuksen kalatalousyksikkö, Geologian tutkimuskeskus, Helsingin yliopiston Tvärminnen eläintieteellinen asema, Ratahallintokeskus, VR-Yhtymä Oy, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos ja Suomen ympäristökeskus.

Lausunnot

Raaseporin ympäristö- ja rakennuslautakunta on kaupunginhallituksen pyynnöstä antanut kaupungin lausunnon asiassa. Kaupungin lausunnossa todetaan, että Pohjanpitäjänlahti on kansainvälisissä tutkimuksissa luokiteltu yhdeksi koko Itämeren edustavimmista kapeista murtovesilahdista. Pohjanpitäjänlahti ja sen jatke kuuluneen noin kymmeneen eri suojeluohjelmaan, joista osa on kansainvälistä tasoa. Ympäristövaikutuksia arvioitaessa täytyy ohjelmien tavoitteet ja juridinen sitovuus tarkasti selvittää. Mahdolliset ristiriidat suunnitellun hankkeen ja suojeluohjelmien välillä on käytävä ilmi. Hankkeen arvioitua taloudellista hyötyä on verrattava alueella suoritettujen tutkimusten arvoon sekä niiden hankkeiden arvoon, joilla on pyritty vähentämään alueen vesistökuormitusta.

Kaupunki edellyttää, että vaikutukset vesikasvillisuuteen, kalantuotantoon ja kalojen kutu ympäristöön, lintuihin sekä ekosysteemin alempaan eläimistöön arvioidaan. Kråkholmenin viereisen pohjakynnyksen kaivamisesta sekä Pohjanpitäjänlahden ruoppauksista aiheutuvat seuraukset on arvioitava. Suuremman syväyksen omaavien ja raskaammin lastattujen laivojen vaikutukset eroosioon ja hiukkasten ja irtoaineksen leviämiseen on myös selvitettävä.

Ruoppausmassojen läjitysalue L0 on sijoitettu Pohjanpitäjänlahden syvänteeseen, Sällviksdjupetin kohdalle. Näissä syvänneympäristöissä on todettu happikatoa, josta syystä massojen läjityksen vaikutus on erittäin tärkeä selvittää tarkkaan. On selvitettävä esimerkiksi miten happitaso vaikuttaa pohjan pintakerroksen kemiallisen lukon muodostumiseen, miten massojen sijoitus vaikuttaa mahdolliseen pohjaelämään ja voiko alhainen happipitoisuus pidentää massojen stabilointiprosessia.

Läjitysalueet L1 ja L2 ovat saaristossa Tammisaaren taajaman eteläpuolella saaristoalueella, jolla alueen vedenlaatu on huono. Alueella L1 on tehty ajallisesti pitkäaikaisimmat yhtenäiset tutkimussarjat Itämeren meriympäristön muutoksista. Tällä alueella on pohjaympäristö selvitettävä perusteellisesti niin geologian, biologian ja kemiallisten olosuhteiden osalta. Läjitettävien massojen lyhyt- ja pitkäkestoiset vaikutukset on selvitettävä, kuten vaikutukset veden laatuun, rehevöitymiseen ja pohjaelämään. Erityisen tärkeää on perusteellisesti selvittää mahdolliset vaikutukset Tvärminnen eläintieteellisen aseman tutkimuksiin. Aseman tutkimuksen jatkumista yliopiston käyttämällä tutkimusalueilla ei millään lailla saa uhata.

Viitaten yllä esitettyyn kaupunki toteaa, että tulee vielä selvittää yksi läjitysaluevaihtoehto, jolla kartoitetaan voidaanko massojen läjityksen negatiivista vaikutusta vähentää siirtämällä läjitysalue esimerkiksi etelämäksi.

Hangon kaupunginhallitus toteaa, että Pohjankurun väylä ja satama palvelevat Pohjankurun teollisuutta. Nykyään alukset keventävät lastia Rautaruukki Oy:n Lappohjan satamassa, josta lasti kuljetetaan edelleen Pohjankuruun rekoilla. Väylän syventäminen mahdollistaisi täysien lastien kuljettamisen vesitse Pohjankurun satamaan. Kaupunginhallitus toteaa **ympäristölautakunnan** lausunnon mukaisesti seuraavaa:

Hangon kaupunki on lähinnä kiinnostunut meriläjitysten sijoittamisesta vaihtoehdossa 1 (L1) ja vaihtoehdoissa 2 ja 3 (L1 ja L2). Yleisesti voidaan todeta, että hanke kokonaisuudessaan koskee Natura 2000 -alueella sijaitsevia isoja merialueita Hangossa. Hangon kaupungin osalta toimenpiteiden vaikutukset tähän kokonaisuuteen on huomioitava.

Hangon kaupunki tuo yleisesti esille, että arviointi tapahtuu ohjelman mukaan asiantuntijoiden avulla hankkeessa aikaisemmin tehtyjen selvitysten ja kokemusten perusteella. Keskeisin materiaali käy ilmi lähdeluettelosta. Merenpohjan ja pohjaeläimistön, kalaston ja kalastuksen sekä kasvillisuuden osalta vaikuttaa siltä, että lähdeluettelo ei ole täysin hanketta vastaava. Arviointiohjelman lähdeluettelon pohjalta asiantuntijaselvitysten toteuttamista ei voida täysin arvioida. Epäselväksi jää myös sisältykö lähteisiin laatutarkastettu materiaali.

Erityisesti koskien läjitysalueelle L1 läjitettävien ruoppausmassojen vaikutusten arviointia kaupunki haluaa tuoda esille, että alue on osa Tvärminnen eläintieteellisen aseman tutkimusaluetta ja tästä on olemassa laaja asia-aineisto. Alueella on suoritettu pitkälle tähtäävää tutkimusta 1930-luvulta alkaen ja alueen merkitys sellaisenaan on kansallisesti ja kansainvälisesti laaja. Läjityksen vaikutus tähän toimintaan on selvitetty perusteellisesti.

Läjitysalueella L2 on syväne olemassa olevan väylän vieressä. On selvitetty minne virtaukset vievät sedimentit ja esiintyykö alueella nk. kuljetuspohja-alueita ja edelleen kuinka läjitysmassat vaikuttavat keskeisesti merkittävän eläimistön – kuten esimerkiksi sinisimpukan - leviämiseen, jolloin luonnon monimuotoisuuden kaskaditeho voimakkaasti voi kärsiä. Tämä puolestaan voi johtaa Natura 2000 -alueen statuksen luontoarvojen heikentämiseen ja tämä on selvitetty.

Helsingin yliopiston Tvärminnen eläintieteellinen asema toteaa lausuntonsa taustaksi, että aseman päätehtävä on toimia Itämeren rannikkoalueiden tutkimuksen ja opetuksen tukikohtana. Näitä tehtäviä asema on toteuttanut jo vuodesta 1902. Hankealue on kokonaisuudessaan ensisijaisen tärkeä Tvärminnen eläintieteellisen aseman toiminnalle ja läjitysalueet L1 ja L2 rajautuvat asemaa ympäröiviin luonnonsuojelualueisiin. Läjitysalueet ovat lisäksi aseman pitkäaikaisten seurantapisteen välittömässä läheisyydessä. Hankealueen keskeinen merkitys Helsingin yliopiston toiminnalle ilmenee lukuisista oikeudellisista päätöksistä, joissa yliopiston puheoikeus hankealueella on todettu. Valtion tilintarkastajien kertomuksessa vuodelta 1978 on todettu tarve suojella riittävät alueet aseman ympäristössä ja huomioida tutkimuksen ja opetuksen tarpeet viranomaistyössä.

Arviointiohjelmassa todetaan, että "päätös YVA-menettelyn soveltamisesta tehtiin pääasiassa hankealueen merkittävien luontoarvojen vuoksi". Alueen merkityksellä tutkimuksessa ja opetuksessa oli myös keskeinen merkitys YVA-menettelyn tarpeellisuutta arvioitaessa. Tästä huolimatta tutkimus ja opetus ovat huonosti esillä arviointiohjelman keskeisissä kohdissa.

Tvärminnen eläintieteellinen asema on suunnittelun kaikissa vaiheissa korostanut erityisesti kaikkien esitettyjen läjitysvaihtoehtojen riskejä aseman toiminnan kannalta. Hankkeesta vastaava ei kuitenkaan ole ottanut vaihtoehtojen pohdintaan mukaan muita vaihtoehtoisia läjityskohteita. Aseman näkemyksen mukaan eri vaihtoehtojen arvokeskustelu vaatii muidenkin läjitysvaihtoehtojen selvittämistä sekä vaihtoehtojen julkisten kustannusten esittämisen.

Ympäristön nykytilaa koskeva osio on monessa kohdin varsin pinnallinen. Tämä koskee erityisesti eliöstöä käsitteleviä lukuja (5.11. - 5.14.). Tvärminnen eläintieteellinen asema korostaa, että arviointiohjelmasta pitäisi saada riittävän tarkka kuva alueen oloista ilman että lukija joutuu paneutumaan viitteinä mainittuihin raportteihin. Liiallinen yksinkertaistaminen saattaa johtaa harhaanjohtaviin päätelmiin. Konsulttiraporttien lisäksi tulee myös huomioida erittäin laaja tieteellinen kirjallisuus alueelta, tämä antaisi huomattavasti monipuolisemman kuvan pohjaeläimistöstä ja kalastosta. Arviointiohjelmassa maininnat asemasta ja sen tieteellisestä toiminnasta tulee myös tarkentaa.

Selvitettävissä vaikutuksissa ei mainita lainkaan vaikutuksia opetukselle ja tutkimukselle. Nämä tekijät voidaan katsoa osaksi YVA-lain 2 §:n tarkoittamia tekijöitä ja niiden yhteisvaikutuksia. Ei riitä, että "Tvärminnen eläintieteellisen aseman seurantapisteet" mainitaan kertaalleen luvussa 6.3.3, ruoppauksilla ja läjityksillä saattaa olla laajakantoiset vaikutukset tutkimukseen ja opetukseen ainakin luvuissa 6.3.3., 6.3.4., 6.3.5., 6.3.6., 6.3.7. ja 6.3.9. käsiteltyjen otsikoiden kautta. Yhteenvedona todetaan, että vaikutukset tutkimukseen ja opetukseen on selvitettävä erillisenä kohtana.

Arvioinnissa on myös huomioitava hankkeen esitetty hyöty Celsa Steel Oy:lle, noin 300 000 € vuodessa, suhteessa Tvärminnen eläintieteellisessä asemassa opetukseen ja tutkimukseen käytettyihin resursseihin. Aseman vuosibudjetti on noin 1,3 miljoonaa €, joka käytetään aseman perustoimintoihin. Lisäksi yksityiset säätiöt panostavat asemassa tehtävään tutkimukseen noin 500 000 € vuodessa. Suurin osa asemassa tehtävästä tutkimuksesta suoritetaan noin 270 tutkijan ulkopuolisen rahoituksen turvin, joka ei sisälly näihin lukuihin, kuten ei myöskään Helsingin yliopiston ja muiden yliopistojen laitosten asemalla tehtävän opetuksen määrärahat.

Uudenmaan liitto katsoo, että arviointiohjelma on laajuudeltaan ja sisällöltään sellainen, että sen pohjalta voidaan laatia ympäristövaikutusten arviointiselostus.

Arviointiohjelmassa on huomioitu maakuntakaavoituksen nykytilanne ja kaavojen keskeinen sisältö hankkeen vaikutusalueella. Maakuntavaltuuston hyväksymän Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan kuvauksessa tulisi kuitenkin todeta kaavaan merkitty Pohjanpitäjänlahden alittava maa-kaasun runkoputken ohjeellinen linjaus. Runkoputken linjaus on todettu asianmukaisesti kohdassa 2.7. *Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin* mutta linjauksen sijainti myös vaihemaakuntakaavakartalla tulisi mainita kohdassa 5.6 *Kaavoitustilanne*.

Hanke sijaitsee Natura 2000 -ohjelman alueella. Luonnonsuojelullisesti haasteellinen sijainti ja sen tuomat vaatimukset vaikutusten arvioinnille tuodaan arviointiohjelmassa esille. Nyt kuvattua laajemmin ja selkeämmin tulee tuoda esille hankkeen ja vaadittavien ympäristövaikutusten arvioinnin suhde luonnonsuojelulakiin ja erityisesti mainitun lain pykäliin 65 ja 66, jotka koskevat hankkeen arviointia sekä luvan myöntämis- ja suunnitelman hyväksymis- ja vahvistamisedellytyksiä. Arviointiohjelman luku 2.6. on tältä osin puutteellinen ja osallisten kannalta vaikeasti hahmotettavissa. Luonnonsuojelulain vaatima arviointinäkökulma tulee sisällyttää arviointiselostukseen nyt esitettyä selkeämmin täydentämällä ohjelman kohtaa 6.3.6. *Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimistöön, luonnonsuojelualueisiin ja luonnon monimuotoisuuteen.*

Arviointiselostuksessa tulisi tarkastella toimenpiteiden jälkeistä väylän kunnossapitotarvetta ja tarvittavien toimenpiteiden ajoittumista, luonnetta ja mahdollisia ympäristövaikutuksia.

Geologian tutkimuskeskus toteaa, että arviointiohjelma on pääosin hyvin tehty ja useimmat ympäristöön vaikuttavat asiat on suunnitelmissa otettu huomioon. Ruoppausalueiden sedimenteistä on tutkittu haitallisten aineiden pitoisuuksia ja pahimmin saastuneille sedimenteille on suunniteltu maaläjitys ja jälkikäsittely. Arviointiohjelmasta ei kuitenkaan ilmene, että läjitysalueiden sedimenttejä olisi tutkittu laisinkaan. Jos läjitysalueilla on haitallisista aineista saastuneita pehmeitä sedimenttejä, ne voivat mobilisoitua vesikerrokseen läjityksen yhteydessä. Esimerkiksi Pohjanpitäjänlahden läjitysalueen L0 tapauksessa on odotettavissa, että sedimentti on pehmeää ja ainakin jossain määrin kohonneesti raskasmetalleja sisältävää. Geologinen tutkimuskeskus suosittelee läjitysalueiden tutkimusta sedimenttien laadun suhteen ja ainakin arseenin, lyijyn ja sinkin pitoisuuksien raportointia.

Hankkeen YVA-menettelyyn liittyvän geologisen, geokemiallisen ja geoteknisen selvitysaineiston tulisi olla vapaasti saatavilla ja tallennettuna ao. asiantuntijalaitoksen valtakunnallisiin tietokantoihin.

Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskuksen käsityksen mukaan suunnitellusta hankkeesta voi aiheutua välitöntä haittaa kalastukselle. Kalojen lisääntymiselle aiheutuvat haitat saattavat olla välittömästi kalastukselle aiheutuvia haittoja merkittävämpiä ja pitkäaikaisempia, mikäli ruoppauksista ja myös läjityksistä liikkeelle lähtevät sedimenttiainekset leviävät laajalle alueelle ja mataliin rantavesiin. Suunniteltu hankealue on monille kalalajeille tärkeä kutu- ja poikasalue. Arviointiohjelmassa mainittujen ahvenen, kuhan, mateen, hauen ja silakan lisäksi talouskaloihin luettavat säyne, kuore ja lahna lisääntyvät alueella, mahdollisesti myös muikku. Viimeisessä uhanalaisluokituksessa silmälläpidettäväksi luokiteltu vimpa vaeltaa lisääntymään ainakin Pohjanpitäjänlahden perukan jokien suualueille, myös ruopattavaksi suunnitellulle satama-alueelle tai ainakin sen välittömään läheisyyteen.

Tutkimuslaitos katsoo, että kalojen lisääntymiselle aiheutuvia riskejä voitaisiin merkittävästi pienentää ajoittamalla ruoppaustoiminta niin, että se ei vaikuttaisi veden laatuun toukokuun alun ja kesäkuun lopun välisenä aikana. Vimpaa ruoppaukset haittaisivat todennäköisesti vähiten, mi-

käli ruoppaukset Pohjankurun sataman alueella tehtäisiin heinäsyyskuun aikana.

Laitos suosittelee myös tarkasteltavaksi vaihtoehtoa, missä ruopattava aines sijoitettaisiin lähes kokonaan tai kokonaan maalle. Organotinayhdisteiden pitoisuudet ylittävät tributyyliin (TBT) osalta kaikilla suunnitelluilla ruoppausalueilla ympäristöministeriön läjitysohjeen pitoisuusrajan 1, jolloin ohjeen mukaan sedimentin läjityskelpoisuus on arvioitava tapauskohtaisesti. Ruoppausohjeen organotinayhdisteiden pitoisuusrajat on annettu nimenomaan TBT:lle. Trifenyyliin (TPT) on kuitenkin kaloille yhtä myrkyllistä kuin TBT ja lisäksi TPT on paljon voimakkaammin kaloihin kertyvä yhdiste. TPT-pitoisuudet alueen sedimenttinäytteissä olivat samaa suuruusluokkaa kuin TBT-pitoisuudet, ja kaloille aiheutuvaa riskiä arvioitaessa pitäisikin ottaa huomioon myös TPT-pitoisuudet. Laitos huomauttaa, että taulukossa 3 lienee painovirhe, sillä yksikkönä on mg/kg vaikka todennäköisesti on tarkoitettu µg/kg ja kyseessä on tällöin oletettavasti kuivan sedimentin paino.

Kalastoon ja kalastukseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin laatuun ja riittävyteen on mahdotonta ottaa tätä tarkemmin kantaa arviointiohjelmassa esitettyjen niukkojen tietojen perusteella.

VR-Yhtymä Oy:n kiinteistöyksikkö toteaa, että Pohjankurun väylän syventämishankkeen vaikutukset rautatieliikenteeseen liittyvät Pohjan kääntösillan kautta tapahtuvaan proomuliikenteeseen ja siitä mahdollisesti aiheutuviin rautatieliikenteen katkoksiin. Oikea tavoite on varmasti minimoida proomuliikenne läjittämällä ruopatut massat omalle puolelleen siltaa. Pohjan kääntösillan lisääntyvän käytön tulee tapahtua rautatieliikenne huomioiden nykyisellä käyttötapaperiaatteella. Proomukuljetukset voitaneen sijoittaa keskitetysti junien luonnollisiin, pidempiin aikatauluväleihin. Työnaikainen tilanne tulee käydä tarkemmin läpi rakentamishankkeen varmistuttua.

Tiehallinnon Uudenmaan piiri toteaa, että nykyisellään Lappohjaan jätetyt lastin osat kuljetetaan Pohjankuruun maanteitse, mistä aiheutuu reitille valtatie 25 - maantie 111 vuositasolla 1 155 - 1 830 kuljetusta sekä vastaavat tyhjat paluukuljetukset. Liikennemäärinä tämä tarkoittaa kyseisellä reitillä 12 - 18 ylimääräistä täysperävaunurekkaa joka arkipäivä, mikä valtatie 25 ja maantien 111 liikennemääriin suhteutettuna ei kuitenkaan ole kovin paljon.

Maantieliikenteeseen kohdistuvien vaikutusten osalta esitettyjen vaihtoehtojen erona on se, kuinka monta kertaa Pohjan sillat joudutaan avaamaan hankkeen rakennusaikana ruoppausmassojen proomukuljetuksia ja tyhjiä proomujen paluukuljetuksia varten. Siltojen avaaminen pysäyttää maantieliikenteen kerrallaan useiden minuuttien ajaksi. Tähän vaikuttaa proomujen koko sekä proomukuljetusten ajoitus. Arviointiselostuksessa onkin syytä arvioida hankkeen rakennusaikaisia vaikutuksia ja niiden rajoittamismahdollisuuksia liikenteeseen erityisesti Pohjan siltojen avaamistarpeen näkökulmasta.

Mielipiteet

Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry. pitää valittuja vaihtoehtoja riittämättöminä ja huonoina. Läjityspaikkojen L0 ja L1 sijainti on sellainen, että niihin läjittämistä ei voi hyväksyä. Myöskään paikka L2 ei ole riittävän haitaton käytettäväksi läjitykseen. Vaihtoehtoihin tulee lisätä läjitys maalle sekä läjitys sisäisen aluevesirajan ulkopuolelle. Nollavaihtoehdossa tulee arvioida liikenteen päästömäärät erilaisille vaihtoehdoille kuljettaa lasti Pohjankuruun tai määränpäähän.

Arviointiohjelmassa lueteltuja vaikutuksia tulee täydentää tai tarkentaa seuraavasti. Mitattaviin merenpohjan sedimenttien haitallisiin aineisiin tulee lisätä POP-yhdisteet ja PFOS-aineet. Merellä on olematon kesto-kyky ravinteiden lisääntymiselle, josta syystä tulee arvioida millaiset vaikutukset koko ekosysteemiin on lisääntyvällä ravinteiden ja haitta-aineiden liukenemisella, lisäksi kulkeutumis suunnat tulee arvioida useiden eri virtaussuuntien mukaisesti. Laivaliikenteen onnettomuusriski ja mahdollisen onnettomuuden seuraukset tulee arvioida. Maakuntakaavassa ja Pohjanpitäjänlahden osayleiskaavassa kiinnitetään erityistä huomiota merialueen luonto- ja maisema-arvoihin. Kaavoituksen mukaan luontoarvot tulee säilyttää ja vaihtoehtojen kehittämisellä tulee varmistaa, ettei hankkeesta tule haitallisia vaikutuksia. Hankealue kuuluu kokonaisuudessaan Natura 2000 -alueeseen ja alue on osa myös muita suojeluohjelmia. Toiminnasta ei saa olla haittaa näiden suojeluohjelmien vaatimusten toteutumiselle. Arvioinnissa on selvítettävä onko toiminnalla haitallisia vaikutuksia Tvärminnen eläintieteellisen aseman tieteellisten tutkimusten onnistumiselle.

Ympäristönsuojelupiiri toteaa lopuksi, ettei jää riittävästi aikaa YVA-ohjelman lausumisen jälkeen ennen selostuksen arvioitua valmistumisaikaa. Lisäksi väliin jäävä aika on talvikuukausia, jolloin tarvittavia luontoon ja vesistöön liittyviä lisätutkimuksia on mahdoton tehdä. Muis- sa yksityiskohdissa ympäristönsuojelupiiri yhtyy Hangon ympäristöyhdistyksen lausuntoon.

Ekenäs-Snappertuna Fiskeområde -kalastusalue korostaa, että seuraaviin seikkoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota vaikutusten arvioinnissa.

Ellei ruoppausmassoja voida sijoittaa maalle, on ne läjitettävä paikkaan jossa ne aiheuttavat vähiten vahinkoa ympäristölle, kalakannoille, kalojen kutupaikoille ja kalastukselle. Tästä näkökulmasta ainoa mahdollinen esitetystä vaihtoehdoista on läjitysalue L2. Mitään ruoppausmassoja ei voi sijoittaa alueelle L1.

On selvítettävä voidaanko käyttää suunniteltua suurempia proomuja, jotka pystyisivät viemään ruoppausmassoja kauemmaksi ulkomerelle.

Syntyvien vahinkojen minimoimiseksi on ruoppauksessa ja läjityksessä käytettävä parasta käytettävissä olevaa ja varovaisinta tekniikkaa.

Kalastusalue esittää lisäksi, että tehtäisiin laboratoriokokeita samentamisvaikutusten selvittämiseksi ja korostaa, että arvioinnissa on otettava kantaa myös korvauskysymyksiin ennen hankkeeseen ryhtymistä.

Pojo Fiskeområde -kalastusalue on tutustunut suunnitelmiin syventää väylää Pohjanpitäjänlahden alueella. Kalastusalue reagoi suunnitelmia vastaan, koska hanke samentaa vettä ja täten vaikeuttaa kalastusta. Kun liikutellaan pohjasedimenttejä, vapautuu näihin varastoituneita ravinteita ja suorastaan myrkyllisiä aineita jolloin leväkukintojen, kalakuolemien ja vesikasvillisuuden lisäkasvun riskit kasvavat. Ruoppausten yhteydessä veden vaihtuvuus lisääntyy, joka on kalastukselle eduksi mutta voi häiritä ekologista tasapainoa niin, että tietyt makeanveden kalat häiriintyvät ja sellaiset lajit, jotka sietävät korkeampaa suolapitoisuutta hyötyvät.

Pohjanpitäjänlahtea on tutkittu paljon ja sen murtovesi on ainutlaatuista. Alue kuuluu Natura 2000 -verkostoon, josta syystä kalastusalue katsoo, että on oltava erittäin varovainen ettei alueen tasapainoa häiritä. Kalastusalue toteaa, että taloudellinen hyöty väylän ruoppauksesta on niin suuri että ruoppaus on tarpeen mutta vastustaa ruoppausmassojen läjittämistä mereen. Ruoppausmassat olisi läjitettävä maalle Pohjanpitäjänlahden herkkään tasapainoon kohdistuvan vaikutuksen minimoimiseksi.

Hangon ympäristöyhdistys ry. tuo esille, että ruopattavat sedimentit ovat valtaosin hienojakoista silttiä, mikä helposti liettyy veteen ja veden virtailujen mukana leviää ympäristöön. Tulee selvittää ja arvioida, mille alueelle liettynyt sedimentti leviää itse ruoppausalueella sekä läjitysalueilla. Näillä paikoilla tulee arvioida veteen sekoittuvan aineksen vaikutus planktonekosysteemiin, laskeutuvan sedimentin vaikutus pohjaeläimistöön ja kasvillisuuteen sekä kaloihin ja kalojen kutupaikkoihin.

Pohjanpitäjänlahden ja sen edustan rannikkovesialue on poikkeuksellisen arvokas kansainvälisestäkin katsoen. Alueen keskeisen tärkeät käytömuodot ovat suojelu ja tutkimus. Alue kuuluu muun muassa kansainvälisten tutkimus- ja suojelujärjestöjen vuonna 1971 laatimaan luetteloon sellaisista vesialueista eri puolilla maapalloa, jotka tulisi niiden suuren tieteellisen merkityksen takia säilyttää ja hoitaa mahdollisimman luonnontilaisina (Project Aqua). Pohjanpitäjänlahti on Suomen Project Aqua -alueista tärkein ja se kuuluu luettelon korkeimpaan arvoluokkaan.

Ympäristönsuojelun neuvottelukunta ja tieteen keskustoimikunta ottivat kantaa alueen suojelun puolesta 1970-luvun alussa kun alueelle suunniteltiin öljysatamaa ja öljyjalostamaa. Valtiontilintarkastajat ovat myös lausuneet vuoden 1978 kertomuksessaan että olisi välttämätöntä suojella riittävät alkuperäistä luontoa edustavat alueet mm. Tvärminnen eläintieteellisen aseman kaltaisen tutkimuslaitoksen ympäristössä.

Hangon ympäristöyhdistys luettelee lausunnossaan joukon eri suojeleohjelmia, joihin Pohjanpitäjänlahti on sisällytetty ja toteaa yhteenvetona, että Pohjankurun väylän syventämishanke aiheuttaa erittäin suuria riskejä ja haittoja ympäristölle mm. tutkimukselle ja luonnonsuojelulle. Siksi ruoppaushankkeesta tulisi jo tässä vaiheessa luopua.

Raaseporin luonto ja ympäristö ry. toteaa, että vaihtoehtotarkastelusta puuttuu ylipäättänsä sopivat läjityspaikat. Läjitys Pohjanpitäjänlahteen muodostaa happitilanteen johdosta vakavan uhkatekijän ja myös läjityspaikat L1 ja L2 ovat vesikasvillisuuden kannalta sopimattomat.

Nykytilan kuvaus on erittäin pintapuolinen. Ei riitä että viitataan tehtyihin konsulttiselvityksiin, vaan ympäristön tilaa on kuvattava seikkaperäisesti. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota olemassa olevan kirjallisuuden syvällisempään käyttöön. Kirjallisuusluettelossa on jätetty huomioimatta satoja julkaisuja, joissa alueen arvot ja sen tila kuvataan monesta näkökulmasta. Lausunnossa kiinnitetään seikkaperäisesti huomiota pohjaeläimistön, kalaston ja kalastuksen, vesikasvillisuuden ja muun eläimistön kuvausten puutteisiin.

On huomioitava, että Pohjanpitäjänlahden läjitysalueen kohdalla todennäköisesti on myrkyllistä rikkivetyä.

Aineistossa mainitaan vain kolme suojeleohjelmaa johon alue kuuluu. Tämän lisäksi alue sisältyy kuuteen muuhunkin lueteltuun suojeleohjelmaan. Tarkasti selvitettävänä ympäristövaikutuksina mainitaan vaikutukset opetukseen ja tutkimustoimintaan, vaikutukset vedenlaatuun ja virtausolosuhteisiin sekä vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Lopuksi todetaan, että laivakuljetusten vaihtoehtoja on myös selvitettävä. Kuljetukset voitaisiin hoitaa maanteitse tai rautateitse ja näiden vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia on käytettävä vertailukohteina.

Elsa Fromond, Sällvik Gård tuo laajassa ja seikkaperäisessä muistutuksessaan esille arviointiohjelman sisällön puutteita ja tekee ehdotuksia näiden puutteiden korjaamiseksi. Arviointiohjelman kohta 2.2. *Hankkeen tausta ja tavoitteet* on puutteellinen ja sisällöltään osin epäselvä. Epäselväksi jää muun muassa mitkä ovat ne Pohjan tehtaot, joiden kilpailukykyä suurempi aluskoko parantaa. Tulisi myös tarkemmin selvittää syitä miksi Merenkululaitos investoisi 4 miljoonaa euroa aiheuttaen ennalta arvaamattomia ympäristövahinkoja jotta espanjalainen yritys säästyisi kustannuksilta, jotka vastaavat 0,3 % sen vuosittaisesta liikevaihdosta.

Arviointiohjelman kohtaa 4. *Hankkeen toteuttamisvaihtoehdot* tulee täydentää uusilla meriläjitysvaihtoehdoilla. Kohdat 5.2. *Maankäyttö ja asutus* sekä 5.5. *Maisema ja kulttuuriympäristö* sisältävät osin puutteellista, osin epäolennaista tietoa, joka on täydennettävä käytettävissä olevalla aineistolla asutuksesta, kulttuuriympäristöstä ja maisemasta. Merialuetta koskevia tietoja kohdissa 5.8. *Merialue*, 5.10. *Sedimenttien läjityskelpoisuus* ja 5.11. *Pohjaeläimistö* olisi kehitettävä käyttäen olemassa olevia tutkimustuloksia esimerkiksi Tvärminnen Eläintieteelliseltä asemalta.

Arviointiohjelman kohdassa 6. *Ympäristövaikutusten arviointi* ei kiinnitetä riittävästi huomiota ruoppausten ja läjitysten lisäksi aikaisempaa suurempien alusten aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin. Suunniteltua ympäristövaikutusten arviointia eri näkökulmista tulee selkeyttää ja tehdä johdonmukaiseksi.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelma kattaa rakenteensa puolesta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (YVA-asetus) 9 §:ssä mainitut sisältövaatimukset. Arviointiohjelma on käsitelty säännösten vaatimalla tavalla.

Seuraaviin seikkoihin on kuitenkin kiinnitettävä huomiota selvitysten tekemisessä ja arviointiselostusta laadittaessa.

Hankkeen kuvaus

Hankkeen arviointiohjelma on varsin suppea eikä kaikilta osin riittävästi kuvaa alueen erityispiirteitä tai hankkeelle asetettavia reunaehdoja.

Arviointiselostuksen laatimisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hankkeen vaikutusten arviointiin siten, että alueen erityispiirteet kuvataan ja ne otetaan huomioon kun kehitetään hankkeen toteutusvaihtoehtoja eteenpäin.

Tarkasteltavan vaikutusalueen raja

Arviointiohjelmassa tulee säännösten mukaan esittää ehdotus tarkasteltavan vaikutusalueen rajauksesta. Arviointiohjelmassa todetaan, että tässä arvioinnissa tarkoitetaan tarkastelualueella aluetta, jolle tietyn ympäristövaikutuksen selvitys ja arviointi kohdistuu. Tarkastelualueen laajuus vaihtelee tarkasteltavan vaikutuksen mukaan. Vaikutusalue, jolla selvitystyön perusteella tietyn vaikutuksen arvioidaan ilmenevän, voi rajautua tätä suppeammaksi alueeksi.

Väylän vesiympäristön vaikutuksia tarkastellaan ohjelman mukaan sekä fyysisen että elollisen luonnon osalta 1 – 2 kilometrin etäisyydellä ruopauskohteista ja läjitysalueista. Arviointiohjelmassa todetaan (s. 43), että alustavia tarkastelualueita on tarkennettu arviointimenetelmien kuvauksen yhteydessä. Arviointimenetelmiä koskevassa jaksossa (kohta 6.3 s 43 – s. 47) ei kuitenkaan määritellä tai tarkenneta eri vaikutusten tarkastelualueita.

Uudenmaan ympäristökeskus toteaa, että ruopattavat sedimentit ovat valtaosin hienojakoisia aineksia, jotka helposti kulkeutuvat veden virtauksen mukana laajalle ympäristöön. Väylän parantamisesta johtuvat liikenteelliset vaikutukset tie- ja rautatieliikenteeseen ja liikenteestä aiheutuvaan meluun voivat ulottua laajalle alueelle. Myös hankkeen vaikutukset tieteen ja opetuksen tason säilyttämiselle voivat olla laaja-alaiset. Arviointiselostuksessa on kiinnitettävä riittävästi huomiota arvioinnin suorittamiseen eri vaikutusten koko vaikutusalueilla.

Vaihtoehtojen käsittely

Arviointiohjelmassa kuvataan vaihtoehtoa jossa hanke jätetään toteuttamatta (vaihtoehto 0) sekä kolme eri vaihtoehtoa, joissa hanke toteutetaan mutta meriläjitys eri vaihtoehtoisissa toteutetaan eri alueilla (vaihtoehdot

1, 2 ja 3). Vaihtoehdossa 1 meriläjitys toteutetaan alueilla L0 Pohjanpitäjänlahden keskiosassa ja L1 Koverharin sataman edustalla, vaihtoehdossa 2 meriläjitys toteutetaan alueella L1 Koverharin sataman edustalla ja vaihtoehdossa 3 meriläjitys toteutetaan alueella L2 Hästö Busö saaren lounaispuolella.

Läjitysaluevaihtoehdot L0 sijaitsee Pohjanpitäjänlahden itä-länsisuuntaisella leveimmällä kohdalla, jossa on lahden keskiosaa myötäilevä syväne, Sällviksdjupet. Ehdotetun läjitysalueen pinta-ala on 190 000 m²tr (teoreettinen pinta-ala) ja ehdotettu läjitystilavuus on 1 000 000 m³rtr (rakennusteoreettinen kiintokuutiometri). Läjitysvaihtoehto L1 sijaitsee Koverharin tehtaan sataman edustan eteläpuolisella alueella, jossa kulkee muuta merenpohjaa syvämpi pohjois-eteläsuuntainen vyöhyke. Ehdotetun läjitysalueen pinta-ala on 200 000 m²tr ja sen ehdotettu läjitystilavuus on 1 900 000 m³rtr. Läjitysvaihtoehto L2 sijaitsee Tvärminnen Långskärin ja Hästö Busö –saaren välissä. Ehdotetun läjitysalueen pinta-ala on 250 000 m²tr ja sen ehdotettu läjitystilavuus on 2 200 000 m³rtr.

Läjitysalueet L0 ja L1 on ehdotettu kohtiin, joissa läjitysalueen meren syvyys on lähiympäristön suurinta, noin 20 metriä. Läjitysalue L2 on ehdotettu etelämmäksi alueelle, jossa merensyvyys jo yleisesti on suurempi kuin 20 metriä.

Kaikki ehdotetut läjitysalueet sijaitsevat kohdissa, joissa näyttää syntyvän huomattavia haitallisia ympäristövaikutuksia. Uudenmaan ympäristökeskus katsoo, että on tarpeen arviointityössä pyrkiä etsimään vielä yksi tai useampi sellainen läjitysvaihtoehto, joka selkeämmin on määriteltävy alueen erityispiirteiden ehdoilla eikä lähtökohtaisesti muodostaisi niin suurta uhkaa alueen ympäristöarvoille ja alueella tehtävälle tutkimukselle. Läjitysalueiden pinta-alaa on myös syytä pienentää.

Alueen kuvaus

Alue kuvataan lyhyesti arviointiohjelman jaksossa 5 *Ympäristön nykytila*. Hankealue on kuvattu likimääräisesti kuvassa 14, jossa hankealueen raja-alue on kuitenkin liian suppea, eteläisin läjitysalue jää kauas rajauksen ulkopuolelle.

Alueen fyysisiä ominaispiirteitä kuvataan, mutta riittävästi ei kuvata sitä alueella tapahtuvaa toimintaa, jolla on merkitystä hankkeen vaikutuksiensa arvioinnin kannalta. Arviointiselostuksessa on kuvattava alueen olosuhteiden ja ominaisuuksien lisäksi myös alueella tapahtuvaa tutkimus- ja opetustoimintaa.

Merialuetta kuvataan lyhyesti pääosin hanketta varten tehtyjen erillisselvityksiin viitaten. Uudenmaan ympäristökeskus katsoo, että arviointiselostuksessa tulee arviointiohjelmalla laajemmin hyödyntää aluetta koskevaa monipuolista tutkimusaineistoa ja kuvata sitä selostuksessa.

Arviointiselostuksen laatimisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hankkeen vaikutusten arviointiin siten, että alueen ja siihen liittyvän toiminnan erityispiirteet kuvataan.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Alueen erityispiirteiden ja arvojen johdosta Uudenmaan ympäristökeskus katsoo, että ruoppauksien ja läjitysten vaikutuksia tulee selvittää riittävän tarkasti mm. virtausmittauksilla ja niihin perustuvilla leviämistarkasteluilla. Läjitysalueiden välinen vertailu on keskeinen osa tätä YVA-tarkastelua, joten virtauksista tulee olla riittävän luotettavat tiedot kaikilta läjitysalueilta. Myös sataman ruoppausten vaikutusalue on pystyttävä arvioimaan luotettavasti. Mahdollisuudet käyttää arviointityössä 3D-mallinnusta tulee selvittää.

Arviointiohjelmassa tuodaan esille Pohjanpitäjänlahden happiongelma. Pohjan ja veden hapettomuus pitää ottaa riittävästi huomioon hankkeen vaikutuksiin vaikuttavana tekijänä.

Arviointiohjelmasta ja viiteaineistosta ei käy selkeästi ilmi, onko mahdollista että hanke vaikuttaa Pohjanpitäjänlahden kynnyksen yli tapahtuviin virtauksiin, jolla puolestaan on vaikutusta vedenvaihtoon, erityisesti suolaisen meriveden pääsyyn lahdelle. Tällä on huomattava merkitys Pohjanpitäjänlahden olosuhteiden kehityksen kannalta ja arviointiselostuksessa tämä asia on arvioitava luotettavasti.

Meluvaikutukset ruoppaustoiminnasta sekä uuden, syvennetyn väylän vesiliikenteen meluvaikutukset tulee arviointiselostuksessa selvittää. Vertailuarvoina tulee käyttää arviointiohjelmassa esitetyn mukaisesti valtioneuvoston päätöksellä (993/1992) annettuja ohjearvoja.

Syvennetyn väylän mahdolliset vaikutukset rantaeroosioon on arviointiselostuksessa selvitettävä.

Sedimenttitutkimukset

Sedimenttitutkimuksia on tiedossa olevan aineiston perusteella tarpeen täydentää ainakin ravinnemäärityksillä. Läjitysalueilta on syytä määrittää myös haitallisia aineita useammalta pisteeltä. Selvitystyössä tulee ottaa huomioon Koverharin tehtaan päästöt ja läjitysalueelle 1 aikaisemmin läjitetyt massat.

Arviointiohjelman taulukkoon 3 on tullut väärä yksikkö organotinayhdisteille. Organotinayhdisteiden vaikutusta arvioitaessa on otettava huomioon kaikki organotinayhdisteet.

Natura 2000

Uudenmaan ympäristökeskus on 7.9.2009 antanut lausunnon hankkeesta tehdystä Natura-arvioista. Siinä todetaan, että täydennetty luontotyyppi- ja lajikohtainen Natura-arvio tulee liittää lupavirastolle jätettävään lupahakemukseen. Lupavirasto pyytää arvioinnista lausunnon luonnonsuojelulain 65-66 §:n mukaisesti.

Muinaisjäännökset ja vedenalainen kulttuuriperintö

Ruopattavilla alueilla sekä suunnitelluilla läjitäysalueilla on muinaisjäännökset ja vedenalainen kulttuuriperintö selvitettävä yhteistyössä Museo-
viraston kanssa.

Kaavoitustilanne

Arviointiohjelmassa on kuvattu voimassa oleva maakuntakaava. Maakuntakaavaan sisältyy kaavakartan lisäksi seikkaperäiset merkinnän kuvaukset ja suunnittelumääräykset (väylä, Natura 2000, kulttuurimaisemaviivoitus, saaristovyöhykemarkinnat vz1 ja vz2). Maakuntakaavan yleiset oikeusvaikutukset määritellään maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:ssä. Arviointiselostuksessa on selkeästi kuvattava myös oikeusvaikutteiset yleiskaavat kaavaottein.

Osallistuminen ja raportointi

Raportti on laadittu kokonaisuudessaan suomeksi ja ruotsiksi. Arviointiohjelmasta järjestettiin esittely- ja keskustelutilaisuus torstaina 27.8.2009 hotelli SeaFrontissa Raaseporissa. Hankkeesta vastaavan Internet-sivuilla on arviointiohjelman lisäksi julkaistu hankkeeseen liittyviä taustaselvityksiä.

Hankkeen YVA-menettelyä ohjaamaan on asetettu ohjausryhmä, jossa on edustettuina monia seudullisia ja paikallisia osallisia ja viranomaisia.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille. Lausunto on nähtävillä Uudenmaan ympäristökeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/uus → Ympäristövaikutusten arviointi YVA ja SOVA → Vireillä olevat YVA-hankkeet → Pohjankurun väylän syventäminen Raaseporissa.

Lähetämme kopiot arviointiohjelmasta saamistamme lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ympäristökeskuksessa.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ylitarkastaja Heidi Åkerla (vesistö ja sedimentit), ylitarkastaja Mauri Karonen (vesienhoito), tarkastaja Kirsi Hellas (luonto) ja ylitarkastaja Hannu Airola (melu).

Ympäristökeskuksen johtaja

Marketta Virta

Apulaisjohtaja

Rolf Nyström

LIITTEET

Maksun määräytyminen ja muutoksenhaku

TIEDOKSI

Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl arviointiselostuksia)

Lausunnon antajat

Muistuttajat

Uudenmaan TE-keskus

Liite Uudenmaan ympäristökeskuksen antamaan lausuntoon

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MUUTOKSENHAKU

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Laki valtion maksuperustelain 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006)

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ympäristökeskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.